CERTIFICATE

OF ACHIEVEMENT

PROUDLY PRESENTED TO

Doç. Dr. SAMET DOĞAN

IN ORAL PRESENTATION, RECOGNITION AND APPRECIATION OF RESEARCH CONTRIBUTION TO
ABANT 3RD INTERNATIONAL CONFERENCE ON CURRENT SCIENTIFIC RESEARCHES
MAY 17 - 19, 2024 - ABANT
WITH THE PAPER ENTITLED
'' RESİM İŞ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL SANATA YÖNELİK İLGİLERİ VE TEKNOLOJİK MATERYALLERİ KULLANIMINA İLİŞKİN EĞİLİMLERİ ''

ASSOC. PROF. DR. DİNARA FARDEEVA

ASSOC. PROF. DR. MEHMET FIRAT BARAN

www.abantkongresi.org

ISBN NR. : 978-625-6283-22-0

RESİM İŞ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL SANATA YÖNELİK İLGİLERİ VE TEKNOLOJİK MATERYALLERİ KULLANIMINA İLİŞKİN EĞİLİMLERİ

AYŞENUR YAMAN [1], Doç. Dr. SAMET DOĞAN [2]
[1] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, emayemyil@gmail.com ORCID: 0009-0001-9191-171X
[2] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü,
sametdogan@comu.edu.tr , ORCID: 0000-0003-0800-4551

ÖZET

Günümüz dünyasında hızla gelişen teknoloji toplumların sosyal, kültürel ve ekonomik hayatında oldukça önemli değişiklikler yaratmıştır. Bu değişim sanat hayatında da önemli dönüşümlerin ve yeniliklerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Birçok sanatçı geleneksel üretim biçimleri yerine teknolojik aygıtlar ve grafik programlar kullanarak eserlerini üretmeye ve dijital ortamlarda sergilemeye başlamışlardır. Teknoloji ve sanatın bu yakın iş birliği yeni sanatsal ifade biçimlerinin ortaya çıkmasına aracılık ederken aynı zamanda "dijital sanat" gibi yeni sanat biçimlerinin gündeme gelmesine zemin hazırlamıştır. Sanatın ve teknolojinin günden güne artan ilişkisi günümüzde sanat eğitiminde de önemli değişimlerin yaşanmasına neden olmuştur. Sanat eğitimi gören birçok öğrenci sanat çalışmalarını teknolojik aygıtlardan ve grafik programlarından faydalanarak üretirken, bazıları ise doğrudan dijital ortamları eserlerini üreteceği bir alan değerlendirmektedirler. Teknolojinin sanat eğitiminde birçok kolaylıklar sunması öğrenciler açısından tercih edilen bir alan olarak görülmesine rağmen birçok Yükseköğretim kurumlarında bu alana yönelik bir ders bulunmamaktadır. Bu ihtiyaç ve önemle ele alınan çalışma Resim İş Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının Dijital Sanata yönelik ilgileri ve teknolojik materyallerin kullanımına ilişkin eğilimlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nitel bir yaklaşımla yapılmış olup "durum çalışması" deseni kullanılmıştır. Çalışma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğrenciler ile yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın amaç ve önemi, çağa uyum sağlayan öğrencilerin, dijital donanımın gelişimini ve etkileşimini ortaya koymaktır. Bu bağlamda çalışmada, çağa uyum sağlayan bir sanat eğitiminin planlaması ve eğitim verilebilmesi amacıyla dijital sanat teknolojileri ve geleneksel sanat eğitimi kavramları arasında bir sentez oluşturarak üniversitelerde dijital sanat eğitimi adına farkındalık oluşturmaktır. Görüşme sonunda elde edilen bulgular çalışmanın önem ve amacını doğrular niteliktedir.

*Bu çalışma, Doç. Dr. Samet DOĞAN danışmanlığında yürütülen "Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Dijital Sanata Yönelik İlgileri ve Teknolojik Materyalleri Kullanımına İlişkin Eğilimleri" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Sanat, Dijital Sanat Eğitimi, Dijital ve Geleneksel Sanat Entegrasyonu, Yeni Medya, Çağdaş Sanat

ISBN NR. : 978-625-6283-22-0

ART-CRAFT TEACHER CANDIDATES' INTEREST TOWARDS DIGITAL ART AND THEIR TENDENCIES REGARDING THE USE OF TECHNOLOGICAL MATERIALS

SUMMARY

In today's world, rapidly developing technology has created significant changes in the social, cultural and economic life of societies. This change has led to important transformations and innovations in art life. Many artists have begun to produce their works and exhibit them in digital environments using technological devices and graphic programs instead of traditional production methods. While this close collaboration of technology and art has mediated the emergence of new forms of artistic expression, it has also paved the way for new art forms such as "digital art" to come to the fore. The ever-increasing relationship between art and technology has led to significant changes in art education today. While many students studying art produce their artworks by using technological devices and graphic programs, some of them directly consider digital environments as an area where they can produce their works. Although technology offers many conveniences in art education and is seen as a preferred field for students, there are no courses in this field in many higher education institutions. Considered with this need and importance, the study aims to determine the interests of teacher candidates studying in the Department of Art Education towards Digital Art and their tendencies towards the use of technological materials. The research was conducted with a qualitative approach and a "case study" design was used. The study was conducted through semi-structured interviews with students studying at Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Education, Department of Art Education. The purpose and importance of the study is to reveal the development and interaction of digital equipment and students adapting to the age. In this context, the aim of the study is to raise awareness on behalf of digital art education in universities by creating a synthesis between digital art technologies and traditional art education concepts in order to plan and provide an art education that adapts to the age. The findings obtained at the end of the interview confirm the importance and purpose of the study.

*This study was produced from the master's thesis titled “Interests in Digital Art and Tendencies in the Use of Technological Materials of Art Education Department Students” which was carried out under the supervision of was conducted by Doç. Dr. Samet DOĞAN.

Key Words: Digital Art, Digital Art Education, Digital and Traditional Art Integration, New Media, Contemporary Art.

1. GİRİŞ

Günümüzde insanların yaşamı, dijital bir dönüşüme evrilmiştir. ‘Hız’ hayatın en önemli unsuru haline gelerek; bilgiye, iletişime, yönetmeye ve yönlendirmeye gibi birçok yetkinlikle birlikte yaşanan dönüşüm, bizlere dijital boyutta sınırsızlık sunmaktadır. Teknolojinin ve işlevselliğin hızla gelişerek, istek ve amaçlarımıza, uygun seçeneklere ulaşabilme imkanını sunan teknolojik cihazlar, hayatımızın adeta ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir (Avcı, Tuğal, 2022). Gelişen teknoloji ile birlikte, fiziksel ulaşılabilirliğin ortadan kalkması, dijital teknolojilere kolay ulaşım gibi etkenler sanatsal ve kültürel anlamda da değişime kapı açmıştır. Bununla beraber dijital teknolojiye yönelik olanaklar, yeni biçimsel sunumların oluşmasına, sanat ve sanat yapıtını üretme biçimlerinde değişikliklere neden olmuştur. 21. yüzyılın sanat dünyası, giderek gelişen teknoloji ile etkileşime girmiş, internet sanatı, yazılım sanatı gibi yeni biçimlerin, katışık ve karışık tekniklerin varolmasını sağlamıştır. Dijital teknoloji, günümüzde hayatın ve sanatın bütün alanlarında kullanılmasıyla artık çağdaş sanat üretiminin bir aracı değil aynı zamanda ortamı ve medyası durumuna gelmiştir (Sağlamtimur, 2010).

ISBN NR. : 978-625-6283-22-0

Geleneksel sanat yöntemleri ile üretilen sanat eserlerinde süreç uzayarak sanatçının aylarını alırken, dijital teknoloji ile çizilen bir eser dakikalar içinde bitebilir. Sanatçının problemine koşan teknolojik materyaller çoğaldıkça, dijital sanat gelişmeye ve dönüşmeye devam ederek sanat odaklı yazılım ve donanım üretiminin de yaygınlaşıp, hızla artacağı öngörülmektedir (Türkmenoğlu, s. 89, 2014). Bu nedenle dijital sanatın daha da gelişmesi ve özellikle Resim İş Eğitimi Anabilim dalında öğrenim gören her öğrencinin bu teknolojiyi uygulayabilir hale gelebilmeleri için Resim İş Eğitimi Anabilim dalı programlarında bilgisayar teknolojileri, desen, temel tasarım, bilgisayarla tasarım, illüstrasyon, dijital illüstrasyon, dijital tasarım, portfolyo tasarımı, tipografi, multimedya gibi derslerin ve stüdyo çalışmalarının yer alması gerekmektedir (Ak, 2013). Bu teknolojik gelişmelere rağmen Resim İş Eğitimi Anabilim dalında hala seçmeli grafik dersleri haricinde dijital çizim üzerine herhangi bir ders bulunmamaktadır. Bu durumun yadsınamaz sebebi ise çizim tabletlerinin pahalılığı ve bundan dolayı herkesin bu teknolojiye ulaşım sağlayamamasıdır. Ancak diğer taraftan dijital teknoloji, malzemeden ve zamandan büyük ölçüde tasarruf sağlayarak, sınırsız olanaklar sunmasıyla bu teknolojik materyallere kayıtsız kalamayan birçok resim öğrencisi bulunmaktadır.

Bu durumda araştırmada Resim İş Eğitimi Anabilim dalında öğrenim gören, dijital sanata yönelik teknolojik materyalleri kullanan öğrencilerin, bu teknolojiyle ilgili görüşlerinin ve çalışmalarının sanat eğitimine yansımasının üzerinde durulacaktır.

YÖNTEM

Bu çalışmada Nitel Araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmaların temel amacı algı ve deneyimlerin açığa çıkarılmasını sağlamaktır. (Tekindal ve Uğuz, 2020: 153). Araştırma sürecinde, çalışmanın amacı, araştırma soruları, veri oluşturma, veri analizi, rapor yazma, geçerlik ve değerlendirme standartlarını içeren aşamalar bulunmaktadır (Tekindal ve Uğuz, 2020). Bağlam ve sürece, yaşanan deneyime duyarlıdır ve insan davranışlarına odaklanır (Çetinkaya ve Özsoy, 2014: 154).

Araştırmanın Modeli

Çalışmada durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum incelemesinde, ele alınan konuya derinlemesine eğilmek, doğal ortamı içerisinde incelemek ve konuyu bütünlüğü, karmaşıklığı ve canlılığı ile ortaya koymak esastır (Öktem, 2003: 59). Zaman açısından planlama ile araştırmasının nereye götüreceğine, kim veya kimlerle görüşme yapacağına, neyi detaylı şekilde inceleyeceğinin kararını vererek, planlamayı devamlı şekillendirir (Aytaçlı, 2012: 4).

Çalışma Grubu

Araştırmada; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören, 4. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bir durum incelemesinde veriler; gözlem, görüşme, belge incelemesi gibi çeşitli tekniklerle toplanabilir (Öktem, 2003: 59). Bu araştırmada veriler, doküman incelemesi veri toplama yöntemleri ile elde edilmiştir. Araştırmanın katılımcıları ile uygulanan yapılandırılmış görüşmeler ile anket metodu uygulanmıştır. Hazırlanan ankette açık uçlu 10 soru bulunmaktadır ve dijital sanata yönelik var ise çalışmalarından bir örnek istenmiştir. Görüşme formu, Aralık 2023 ve Ocak 2024 ayları arasında çalışma grubuna online olarak Google Forms aracılığı ile

ISBN NR. : 978-625-6283-22-0

uygulanmıştır. Ankete katılan toplam öğrenci sayısı 10'dur. Toplanan verilerin analizi ise tek tek tüm soru ve cevaplar anlamlandırılarak yorumlanmıştır, genel bir sonuca ulaşılarak öneride bulunulmuştur.

2. ANKET SORU FORMU

1. Soru: Dijital sanat eğitimi hakkında bilgi ve görüşünüzü kısaca açıklayınız.

2. Soru: Dijital sanat eğitimine yönelik kullanılan teknolojik materyaller veya programlar hakkında bilgilerinizi kısaca açıklayınız.

3. Soru: Dijital çizim tabletini kullanmak için herhangi bir teknik temel bilgiye sahip olmak gerekir mi? Nedeni ile birlikte kısaca belirtiniz.

4. Soru: Dijital çizim tableti kullanımına yönelik herhangi bir eğitim aldınız mı? Aldıysanız nereden olduğunu belirtiniz.

5. Soru: Yararlandığınız teknolojik materyaller veya programlar nelerdir?

- ○ **Dijital çizim tableti**
- ○ **Adobe Photoshop**
- ○ **Adobe Illustrator**
- ○ **Procreate**
- ○ **CorelDRAW**
- ○ **Clip Studio Paint**
- ○ **Krita**
- ○ **Affinity Designer**
- ○ **Diğer:**

6. Soru: Resim çalışmalarınızda yararlandığınız dijital sanat teknolojisinin, geleneksel resim sanatına katkısı olduğunu düşünüyor musunuz? Nedeni ile birlikte açıklayınız.

7. Soru: Öğrenim gördüğünüz okulda, ders niteliğinde veya programlarınız içerisinde dijital sanata yönelik herhangi bir ders veya içeriği var mıdır? Var ise ne olduğunu belirtiniz.

8. Soru: Okulda görmüş olduğunuz dijital sanat içerikli eğitimi yeterli buluyor musunuz? Kısaca belirtiniz.

9. Soru: Sanat eğitiminiz konusunda dijital sanat içerikli eğitimin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

10. Soru: Okulda geleneksel sanat eğitiminin yanında verilmesi gereken dijital sanat eğitimine yönelik ders veya içerikler sizce neler olabilir? Kısaca belirtiniz.

11. Soru: Okulda geleneksel sanat eğitiminin yanında verilmesi gereken dijital sanat eğitimine yönelik ders veya içerikler sizce neler olabilir? Kısaca belirtiniz.

ISBN NR. : 978-625-6283-22-0

3. SONUÇLAR VE DEĞERLENDİRME

Birinci Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

İlk soruda öğrencilere yöneltilen 'dijital sanat eğitimi hakkında bilgi ve görüşünüzü kısaca açıklayınız' sorusunda öğrencilerin bu kavram hakkındaki bilimsel bilgilerden ziyade bu konuya dair merakları, duyumsamaları nelerdir ve ifade biçimleri hakkında nasıl olacağı araştırılmıştır.

Öğrencilerin neredeyse yarısının verdiği cevap ders içeriklerinde olması gerektiğiyle ilgili olduğu gözlemlenmiştir. Diğer yarısının cevabı ise belli başlı duyumsal ifadeler içeren gayet kısa fakat günümüz dünyasında önemli bir teknoloji olduğundan, geleneksel sanat dışında revizyon eğitimi olması, yapay zeka farkındalığı, teknolojik evrilme ile sanatın eşdeğer olabilmesi gibi yorumlar bu soruda hakimdir.

Genel anlamda bakıldığında birinci soruya dair öğrencilerin dijital sanat terimi ile ilgili meraklı ve istekli oldukları kanısına varılmıştır.

İkinci Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

Bu aşamada öğrencilere, 'dijital sanat eğitimine yönelik kullanılan teknolojik materyaller veya programlar hakkında bilgilerinizi kısaca açıklayınız' sorusu yöneltilmiştir ve 10 katılımcıdan da benzer yanıtlar gelmiştir.

Genel anlamda Adobe Photoshop uygulaması ortak cevapları arasındadır. İki katılımcıdan bilgim yok cevabı gelmiştir. Diğer bir katılımcı ise bununla ilgili bir dersin olmadığı dolayısıyla dijital çizim adına bilgisayar ve grafik tabletlerinin gerekli olduğu kanısındadır. Yalnızca bir katılımcının dijital sanat ile ilgilendiği, 'Adobe gibi çeşitli uygulamaları grafik pedlerle çok rahat kullanabiliyoruz' cevabı ile anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin ağırlıklı olarak Adobe uygulamaları hakkında yüzeysel bilgilerinin olduğu fakat ders içeriklerinde yer almaması sebebiyle konuya çok hakim olmadıkları dolayısıyla cevaplarını da oldukça kısa tutmuş oldukları görülmektedir.

Üçüncü Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

Anketin bu aşamasında katılımcılara yöneltilen, 'dijital çizim tabletini kullanmak için herhangi bir teknik temel bilgiye sahip olmak gerekir mi? Nedeni ile birlikte kısaca belirtiniz' sorusuna yanıt vermeleri istenmiştir. Öğrencilerin verdikleri yanıtlarda kontrol edilmek istenen şey dijital programları kullanabilirliklerinin düzeyini saptayarak dijital sanat ürününün oluşturulmasını ne şekilde değerlendirdiklerini görmektir.

Katılımcıların verdikleri yanıtlarda ağırlıklı olarak kesinlikle teknik temel bilginin gerekli olduğu aksi takdirde tableti ve programları kullanmanın imkansız olduğunu savunmuşlardır.

10 katılımcıdan 2'sinin verdiği yanıt ise teknik bilgi ile sürecin daha kolay olacağının fakat olmasa da bireysel çabaları ile biraz daha geniş bir süreçte kendilerini geliştirmelerinin

ISBN NR. : 978-625-6283-22-0

mümkün olabileceğini savunmuşlardır. Yalnız bir katılımcı gerek olmadığını, nitekim kendi gayretiyle kullandığını belirtmiştir.

Anketin bu sorusunun yanıtlarından anlaşılacağı üzere; dijital çizim tabletini kullanmak için teknik temel bilginin kesinlikle gerekli olduğudur. Öğrencilerin azınlığı, okul dışı bireysel çabalarıyla öğrendikleri saptanmıştır fakat bu öğrenciler için epey zor bir yoldur ve görüldüğü üzere %30'unun ulaşabildiği bir durumdur.

Dördüncü Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

Bu aşamada katılımcılara 'dijital çizim tableti kullanımına yönelik herhangi bir eğitim aldınız mı? Aldıysanız nereden olduğunu belirtiniz' sorusu yöneltilmiştir.

Öğrencilerin vermiş oldukları cevaplarda 10 katılımcıdan 6'sının herhangi bir dijital sanat eğitimine yönelik ders almadıkları yanıtı gelmiştir.

Katılımcılardan 2'si eğitim almadıklarını fakat dijital platform üzerinden yayınlanan eğitici videolar aracılığı ile çizim tabletini kullanmayı öğrendiklerini belirtmişlerdir.

Bir katılımcı hiçbir eğitim almadığını ve kendi çabasıyla, deneme yanılma yoluyla kavradığını belirtirken diğer son bir katılımcı ise Ankara Gazi Üniversitesi GSF Görsel İletişim Tasarımı bölümünde 2 sene öğrenim gördüğünü ve ayrıca 1 yıl süre ile dijital çizim tableti kullanımına yönelik ders aldığını belirtmiştir.

Dolayısıyla anketin bu sorusunun cevaplarından yola çıkarak şu çıkarım yapılabilir; katılımcıların neredeyse yarısından fazlasının dijital sanat ve dijital çizim tableti ile hiçbir ilişkisi yoktur. Yüzdelik dilimle düşünecek olursak, %30 kişi bireysel ilgileri doğrultusunda kendi çabaları ile dijital dünya ile tanışmış demek mümkündür.

Beşinci Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

Anketin bu aşamasında katılımcılara, 'Yararlandığınız teknolojik materyaller veya programlar nelerdir?' sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcılardan 3'ü Adobe Photoshop uygulamasını kullandığını belirtirken, 3 kişi Adobe İllustrator uygulamasını kullandığını belirtmiştir. Bir kişi dijital çizim tableti kullandığını, diğer bir kişi ise bilgisayar kullandığını belirtmiştir. Katılımcılardan 2'si yanıtı boş bırakarak herhangi bir uygulama vs. kullanmadıkları anlaşılmıştır.

Bu sonuçtan hareketle söylenebilir ki sadece %10'luk bir kesim dijital çizim tableti kullanıyor. O da daha önceki cevaplarda görüldüğü gibi; 10 katılımcıdan yalnız biri dijital çizim tableti kullanımına yönelik okul dışı ders aldığını belirtmişti dolayısıyla yararlanılan teknolojik materyallerden dijital çizim tableti seçeneğini bir kişinin işaretlediğini görüyoruz. Diğer 6 kişinin kullandıkları programlar ücretsiz ve kolay ulaşım sağlanan bilgisayar programlarıdır ve kullanım düzeyleri, diğer sorulara vermiş oldukları yanıtlardan çıkarım yapılarak çok yüksek ihtimalle amatör seviyede kullandıkları söylenebilir.

Altıncı Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

ISBN NR. : 978-625-6283-22-0

Bu aşamada katılımcılara yöneltilmiş olan, 'Resim çalışmalarınızda yararlandığınız dijital sanat teknolojisinin, geleneksel resim sanatına katkısı olduğunu düşünüyor musunuz? Nedeni ile birlikte açıklayınız.' Sorusu ile analiz edilmek istenen 'şey', en azından programları kullanabilen öğrencilerin dijital sanatı geleneksel sanatlarına entegre edebiliyorlar mı? Bunu daha fonksiyonel hale getirebiliyor olmak öğrenciler açısından dijitale bir pozitif yöneliş ve motivasyon sağlayacağı düşünülmektedir.

Katılımcıların verdikleri cevapların %90'ı genel anlamda aynı fikre sahip olduklarını gösteriyor. Geleneksel resim kurgularında ilk aşamada, özellikle eskiz çizimlerinde dijitalden çokça faydalandıklarını belirtmişlerdir. Bu durumun onlara çok ciddi anlamda zamandan tasarruf etmelerini ve daha çok deneme yanılma yapabilmelerine olanak sağladığını belirtmişlerdir.

Pozitif geri dönütlerin yanı sıra bir katılımcı, dijital sanatın uzun vadede el becerisi hususunda sanatçıyı geriye çekeceğini yani çizim bağlamında elinin soğuyacağının kanaatinde olduğunu ifade etmiştir.

Öğrencilerin bu soruya verdikleri cevaplar bağlamında genel bir görüş geliştirilecek olunursa, kendi çabaları ile önceki soruların yanıtlarına istinaden; amatörce kullandıkları dijital sanatın önemli ölçüde faydalarını gördükleri aşikardır. Bu durumda anketin bu sorusuna dair analiz edilmeye çalışılan hususta anlaşılıyor ki; öğrenciler dijital sanatı, geleneksel sanatlarına entegre edebiliyorlar.

Yedinci Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

Anketin bu aşamasında öğrencilere; 'Öğrenim gördüğünüz okulda, ders niteliğinde veya programlarınız içerisinde dijital sanata yönelik herhangi bir ders veya içeriği var mıdır? Var ise ne olduğunu belirtiniz' sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcıların hepsinden aynı cevap gelmiştir. Ne yazık ki dijital sanata yönelik herhangi bir dersin olmadığını fakat çok istediklerini belirtmişlerdir. Sorunun verilen cevapların ışığında analiz edilecek bir durumun olmadığını göstermektedir.

Sekizinci Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

Bu aşamada öğrencilere yöneltilen 'Okulda görmüş olduğunuz dijital sanat içerikli eğitimi yeterli buluyor musunuz? Kısaca belirtiniz' sorusu ile analiz edilmek istenen durum; dijital sanata dair verilen eğitim var ise öğrencilerin beklentilerini karşılamakta mıdır ve dışarıdan bir eğitim almaya ihtiyaç duyulup duyulmadığını belirlemektir.

Bir önceki soruya verilen yanıtlardan da anlaşılacağı üzere, öğrenim görmekte oldukları sistemde herhangi bir dijital sanat içerikli ders bulunmamaktadır ve öğrencilerin ortak verdikleri yanıt bu soruda da 'hayır' olmuştur.

Dokuzuncu Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

Katılımcılara uygulanan anketin bu aşamasında 'Sanat eğitiminiz konusunda dijital sanat içerikli eğitimin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?' sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya dair analiz edilmek istenen soruda açıkça belirtildiği üzere, öğrenciler dijital sanata ne kadar

ISBN NR. : 978-625-6283-22-0

önem veriyor ve ne kadar gerekli olduğunu düşünüyorlar. Bu soru üzerinden anlaşılacak ki, çoğunluk için durum ne ise anketin asıl ulaşmak istediği amacı olan, Türkiye'de resim eğitimi veren okullarda geleneksel sanat dersleri ile beraber dijital sanat eğitiminin de sistemde var olması gerektiği veya gerekmediğinin analizidir.

Katılımcılara yöneltilen bu soruya verilen cevaplarda, öğrencilerin %90'ı dijital sanat eğitiminin okullarında kesinlikle gerekli olduğu görüşündedir. Bilhassa çağımız ile doğru orantılı eğitimin verilmesinin çok önemli olduğuna değinmişlerdir.

Cevaplardan da görüldüğü üzere, öğrencilerin yenilikçi bilince sahip oldukları ve bu düzene ayak uyduran eğitimin içinde var olmak istedikleri anlaşılmaktadır.

Onuncu Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

Öğrencilere son soru olarak yöneltilen, 'Okulda geleneksel sanat eğitiminin yanında verilmesi gereken dijital sanat eğitimine yönelik ders veya içerikler sizce neler olabilir? Kısaca belirtiniz' sorusunda analiz edilecek durum, direkt anketin amacına hizmet edecek yanıtlar alabilmektir.

Öğrencilerin %80'inden direkt istek ve ihtiyaçlarına yönelik birçok öneri gelmiştir. Cevaplarda yer alan bazı içerikler; genel bütün program ve donanımlar, 2d, 3d çizim metodları, modelleme, dijital tablet kullanımı, animasyon ve dijital video tasarımı gibi çokça dijital sanata dair içerik önerisi gelmiştir. Özellikle bu soru ile anketin genel analizi oluşmuştur.

Onbirinci Soruya İlişkin Elde Edilen Bulguların Değerlendirmesi

Anketin bu aşamasında; 'Dijital Sanata yönelik hali hazırda çalışmalarınız var ise örnek olarak bir çalışmanızı yükleyerek bizimle paylaşır mısınız' yöneltilmiştir. Burada amaç, amatör anlamda okul dışı bireysel çabaları ile öğrenmiş oldukları dijital çizim konusunda hangi boyutta çalışmalar üretebildiklerini gözlemlemektir.

Bu son rica önerisi aşamasında yalnız bir katılımcı çalışma dosyasını yüklemiştir. Öğrencinin amatör anlamda yapmış olduğu çalışmanın, (önceki sorulara verilen cevaplara istinaden) geleneksel olarak üreteceği resminin eskizi niteliğini taşıdığı gözlemlenmektedir.

4. GENEL DEĞERLENDİRME, SONUÇ VE ÖNERİ

Yaşamımızı sürdürdüğümüz, genel olarak çağımız adına sıkça kullanılan 'dijital çağ' kavramı içerisinde birçok alanda, geleneksel olarak üretim-tüketim ve sistematik anlamda neredeyse tüm dengenin değiştiği, evrildiği ve 'dijitalleştiği' düzende, sanat adına da devrim niteliğinde değişimler yaşanmıştır ve yaşanmaktadır. Fakat bilindiği ve görüldüğü üzere resim sanatı ile ilgilenen özellikle eğitim fakültelerinde öğrenim gören resim öğrencilerinin dijital sanata ulaşmaları okul dışı bireysel çabaları dahlinde ancak mümkün olabiliyor. Dolayısıyla öğrencilerin dijital sanat bağlamında teknolojik materyallere ve donanım eğitimine ulaşım zorluğu gerekçesiyle ve en önemlisi yaşadığımız çağ üzerinden değerlendirildiğinde geleneksel sanat ile dijital sanatın entegre olabilme kaygısı ile bu tez oluşturulmuştur.

Bu tezin amacı doğrultusunda aynı zamanda kendi adıma da, bireysel anlamda yoksunluğunu yaşadığım ve ihtiyaç duyduğum dijital çizim materyallerinin, resim eğitimi alan öğrenciler ile okul dışı bireysel çabaları gerekmeden, doğrudan dersleri içerisinde

ISBN NR. : 978-625-6283-22-0

ulaşabilecekleri dijital sanat ile profesyonel anlamda tanışmaları gerektiğidir. Özellikle yaşadığımız çağ üzerinden değerlendirilecek olunursa, kesinlikle resim sanatı da geleneksel ile sınırlı kalmamalıdır. Nitekim çağımız dijital sanatçılarının varlığı ve üretimleri bizleri bu konuda umutlandırmaktadır.

Katılımcılara uygulanmış olan 10 soruluk anketin sonuçları bağlamında şunlar söylenebilir ki; %90 katılımcı dijital sanat ile profesyonel anlamda ilgilenmek istemektedir. Öğrenim gördükleri okulda ders içerikleri arasında mutlaka dijital medya, donanım dersleri, animasyon ve yeni medya gibi içeriklerin eğitimine ihtiyaç duymaktadırlar. Dijitalin zamandan tasarruf, pratiklik ve çokça alternatif sağlaması dolayısıyla öğrencileri cezbetmektedir. Nitekim anket sonuçlarından da anlaşılacağı üzere, amatör çabaları ile dijitali geleneksel üretim biçimlerine entegre edebilen öğrencilerin varlığı da yüzde %60 civarında olduğu söylenebilir. Dijital sanatın, geleneksele olan olumlu katkılarını katılımcıların vermiş oldukları yanıtlar ile bir kez daha görmüş olduk. Öğrencilerin %90'ı dijital sanat eğitiminin kesinlikle ders programları içerisinde var olması gerektiğini savunuyor. %10'luk bir kesim ise dijitalin uzun vadede geleneksel sanat adına el becerisini zayıflatacağının kaygısını gütmektedir. Bu tezin amacı bağlamında, katılımcıların anket sorularına vermiş oldukları yanıtların doğru orantılı olduğunu söylemek mümkündür. %10'luk kesimin kaygısı ile sorulan sorunun ilişkisi arasında bağlantı kurmak zor olacaktır çünkü dijital sanatın eğitim içinde var olması ile geleneksel sanat eğitimi geri plana çekilmeyecektir. Aksine dijital sanat eğitiminin varlığı bir yandan geleneksel sanata hizmet edecektir. Daha önce bahsedilmiş olduğu gibi tamamen geleneksel ile dijitalin entegre edilebilmesi ve gelecek nesli bilinçli yeni medya eğitimi ile eğitebilmek kaygısı ile sorulan sorular ankete dahil edilmiştir.

Tüm bu sonuçlara istinaden, ciddi anlamda yaşadığımız çağa ayak uydurabilen eğitim programları oluşturulmalıdır. Anket sonuçlarından, öğrencilerin okul dışı bireysel çabaları ile güncelliği ve pratikliği yakalayabilmek adına dijital sanatı öğrenmeye ihtiyaç duydukları saptanmıştır. Üniversitelerde geleneksel sanat bağlamında verilen eğitimin donanımsal anlamda gayet yeterli olması ile beraber, çağdaşı yakalayabilmek de hem öğrenciler hem de gelecek nesil adına büyük önem arz etmektedir. Bu sebeple söz konusu olan fakültelerin, geleneksel sanat eğitimi ile beraber dijital sanat eğitimini de, okulların fiziki ve eğitimsel donanım eksikliklerini gidererek vermeleri özellikle Türkiye adına çağdaş sanata dair büyük bir ivme kazandıracaktır.

KAYNAKÇA

Ak, H. A., Dijital sanat. Akdeniz Üniversitesi Akademik Bilişim, Ocak, 15, 1 2013.

Avcı, T., S. (2022) İnsanlığın Dijital Uygarlığına Doğru. İnternational University Museum Association Platform Journal of Cultural Heritage UNIMUSEUM, 5 (1). https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2512115/ (Erişim tarihi: 25.10.2023)

Aytaçlı, B. (2012). Durum çalışmasına ayrıntılı bir bakış. Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 3 (1). https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/399478/ (Erişim tarihi: 15.10.2023)

Çetinkaya, A. ve Özsoy, S. (2014). Nitel araştırma desenlerinden gömülü kuram. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 30 (1).

ISBN NR. : 978-625-6283-22-0

https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/825229 (Erişim tarihi: 20.10.2023)

Öktem, P., *Sosyolojide nitel araştırma tekniğinin tarihçesi,* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2003.

Sağlamtimur, Özel, Z. (2010). Dijital sanat. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(3).
https://earsiv.anadolu.edu.tr/xmlui/handle/11421/263 (Erişim tarihi: 24.10.2023)

Tekindal, M. ve Uğuz Arzu, Ş. (2020). Nitel araştırma yöntemi olarak fenomenolojik yaklaşımın kapsamı ve sürecine yönelik bir derleme. Ufkun Ötesi Bilim Dergisi, 20 (1).
https://dergipark.org.tr/en/pub/uobild/issue/58856/813813 (Erişim tarihi: 12.11.2023)

Türkmenoğlu, H. (2014). Teknoloji ile sanat ilişkisi ve bir dijital sanat örneği olarak Instagram. Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi, 2(4).
https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=685205 (Erişim tarihi: 21.10.2023)